

Forslag til landstingsforordning om tobak og sikring af røgfrie miljøer, samt mærkning af tobaksvarer.

(Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed)

Forelæggelsesnotat.

1. behandling.

Tobaksrygning er et af Grønlands største sundhedsproblemer. Vi ved fra forskellige undersøgelser, at op mod 70% af den voksne befolkning er rygere, og ca. 40% af de unge er rygere.

Generelt prøver de unge at ryge deres første cigaret inden det fyldte 15. år. Men en tredjedel har allerede prøvet deres første cigaret inden de fyldte 12. år. De unge rygere begynder at ryge dagligt i 13-15 års alderen, og deres cigaretforbrug påvirkes meget af ældre søskendes og venners forbrug.

Landsstyrets mål med forordningen er, at nedbringe tobaksforbruget samt forebygge og begrænse tobaksrygningens sundhedsskadelige virkninger. Dette gøres blandt andet ved at sikre røgfrie miljøer for alle borgere, børn såvel som voksne.

Ved efterårssamlingen 2003 fremsatte flere landstingsmedlemmer forslag til stramninger af den gældende tobaksforordning, herunder en aldersgrænse for køb af tobaksvarer samt rygeforbud i offentlige bygninger og folkeskoler. Landsstyret har taget disse forslag til efterretning og har udarbejdet vedlagte forslag til en ny forordning med væsentlige stramninger.

Hvor der tidligere har været tvivl om rygereglene i offentlige bygninger, indeholder forordningen et forslag om, at rygning ikke er tilladt i de bygninger, der er omfattede af forordningen. Det er stadig muligt at oprette rygerum til medarbejderne. Forslaget indeholder dog et totalt rygeforbud i folkeskoler, sportshaller, svømmehaller, daginstitutioner og døgninstitutioner for børn og unge, hvor der derfor ikke kan oprettes rygerum. Forbudet gælder både inden- og udendørsarealer.

Som en af de væsentligste ændringer indeholder forslaget et forbud mod salg af tobaksvarer til personer under 18 år. Forslaget indeholder samtidig krav om personlig betjening ved salg af tobaksvarer. Dette forventes at gøre kontrollen med aldersgrænsen lettere at administrere.

Forslaget indeholder også et forbud mod salg af tobaksvarer stykvis, da mærkning om tobakkens skadelige virkninger har vist sig oftest at være mangelfuld i disse tilfælde.

Forslaget er udgiftsneutralt i forhold til sundhedsvæsenets samlede budget. Der er ikke foretaget beregninger af, hvilke konsekvenser det tilsigtede mindre tobaksforbrug vil have for Grønlands Hjemmestyres afgiftsindtægter eller for erhvervslivet.

Forbuddet mod salg af tobaksvarer til personer under 18 år medfører, at salgsstederne nu skal bruge tid på at kontrollere dokumentation for kundens alder. Dette skal i forvejen ske ved salg af alkoholholdige drikke, og de administrative konsekvenser for erhvervslivet må derfor anses for minimale.

Derudover skønnes det ikke, at forslaget medfører væsentlige konsekvenser.

Forordningen bør dog ikke stå alene i bestræbelserne på at nedbringe tobaksforbruget, men kan i sammenhæng med en fortsat oplysende og holdningsbearbejdende indsats medvirke til en nedbringelse af tobaksforbruget, og dermed en væsentlig forbedring af folkesundheden.

Med disse ord skal jeg på Landsstyrets vegne forelægge forslag til landstingsforordning om tobak og sikring af røgfrie miljøer til Landstingets velvillige behandling.